

Parasta Lapsille – järjestöön perehdyttäminen

Perehdytys on paras osaamisen siirtämisen keino. Toimintatavat, kulttuuri ja hiljainen tieto siirtyvät luontevasti tätä kautta. Hyvin toteutettuna perehdyttäminen innostaa toimintaan ja lisää yhteisöllisyyttä. Toiminnan selkeys lisää vapaaehtoisten jaksamista ja tähän myös hyvä perehdytys tähtää.

Miksi perehdytystä?

Uuteen vapaaehtoiseen on mahdollista tutustua perehdyttämisen avulla. Ja tapaamisen aikana vapaaehtoinen saa kokonaiskuvan osastosta, koko järjestöstä ja sen toiminnasta.

Parasta Lapsille ry:n näkökulmasta perehdyttäminen mm:

- voi vähentää sitä riskiä, että vapaaehtoiset lopettavat heti alkuvaiheessa
- turvaa järjestön toiminnan laatua
- tarjoaa mahdollisuuden oppia uutta ulkopuolelta tulevalta henkilöltä → hyödyntää tulokkaan tuoreita silmiä ja näkemyksiä

Vapaaehtoisten kannalta hyvin hoidettu perehdyttäminen mm:

- auttaa pääsemään mahdollisimman tehokkaasti toimintaan
- auttaa vapaaehtoista rajaamaan mitä hänen tehtäviinsä vapaaehtoisena kuuluu ja mitkä hänen mahdollisuutensa ja velvollisuutensa ovat.
- mahdollistaa vapaaehtoisten kaipaaman hiljaisen tiedon siirtymisen kokeneemmilta vapaaehtoisilta kokemattommille
- antaa tunteen, että minusta välitetään

Kuka perehdyttää?

Hyvän perehdytyksen onnistumiseksi osastojen kannattaisi nimetä vastuuhenkilöt, jotka huolehtivat perehdytyksestä ja joiden puoleen vapaaehtoinen voi kääntyä tehtäviin liittyvissä asioissa. Aina parempi, jos perehdyttämisessä voi olla mukana useampi henkilö osastosta. Tämä mahdollistaa uusien ihmisten näkyväksi tekemisen ja heihin tutustumisen. Perehdytyksen vastuuhenkilöille voidaan järjestää omia koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia.

Toiminnassa kauan olleiden vapaaehtoisten kokemuksia olisi mukavaa hyödyntää jo perehdytysvaiheessa (ja toiminnan markkinoinnissa). Heitä voisi pyytää osallistumaan uusien ihmisten tapaamisiin ja koulutuksiin. Kokeneet vapaaehtoiset voisivat toimia niin sanotusti tien tasoittajina uusille vapaaehtoisille, jotta he tuntisivat olonsa mukaviksi astuessaan Parasta Lapsille – järjestöön.

Ketä perehdytetään?

Kaikki toiminnastamme kiinnostuneet ihmiset on tärkeää perehdyttää hyvin. Leiri- ja viikonlopputoiminnan esittelyn lisäksi on erittäin tärkeää nostaa myös osastotoiminta esille mielenkiintoisena mahdollisuutena.

Millaista perehdytystä?

Perehdyttämistapaamiset ovat yhteisiä keskusteluhetkiä. Tärkeää on, että vapaaehtoinen saa tarpeeksi tietoa järjestöstä ja toiminnasta, jotta hän kiinnostuu siitä ja että hänen olisi helppo tulla mukaan toimintaan. Perehdytyksessä on hyvä mainita myös, että kukaan ei ole vapaaehtoisuuden vanki: toiminnassa voi olla mukana sen verran kuin itsellään on mahdollisuuksia sekä aikaa. Toiminnasta voi myös jättäytyä pois silloin kun haluaa - ilman huonoa omaatuntoa. Kuitenkin ne vastuut, joihin vapaaehtoisena toimiessaan sitoutuu, tulee hoitaa kymppillä! ☺

Perehdyttämisessä tulisi olla:

- uuteen ihmiseen tutustuminen
- järjestöön perehdyttäminen (toiminta-ajatus, arvot, mitä järjestö tarjoaa ja mitä toiminta antaa)
- osastoon perehdyttäminen (toimintamuodot, vapaaehtoisena toimimisen mahdollisuudet jne.)
- leiri- ja viikonlopputoiminnan esittely
- perhe-toiminnan esittely
- vapaaehtoisen tehtävät ja mahdollisuudet
  - o mitä vapaaehtoiselta odotetaan
  - o vaikuttamis- ja kehittämismahdollisuudet (toiminnan vaikuttavuus, ”maalit”)
  - o mitä itse haluat tehdä?

Perehdytyksessä voi selventää

- o kuka tekee
- o mitä tehdään
- o miksi tehdään
- o kuka muu tekee
- o kuka on vastuussa

Perehdyttämisen apuna voi käyttää myös esitteitä:

- osastojen omat materiaalit
- vapaaehtoistoiminnan opas
- viikonlopputoiminnan ABC
- toimintakertomus
- leiritoiminnan opas, jossa selvennetään lasten-, nuorten- ja perheleirien käytäntöjä
- sekä muuta materiaalia

Turvaverkko

Järjestö on vastuussa vapaaehtoistensa jaksamisesta ja selviämisestä toiminnassa. On tärkeää turvata vapaaehtoisen onnistumisen kokemukset sekä lapsen paras. Turvataksemme nämä asiat, varmistamme, että vapaaehtoinen soveltuu vastuulliseen toimintaamme.

Parasta Lapsille ry edellyttää vapaaehtoisiltaan:

- järjestön sääntöjen, toimintaperiaatteiden ja arvojen hyväksymistä ja niihin sitoutumista.
- aitoa kiinnostusta lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa toimimiseen.
- vastuullista aikuisuutta ja maalaisjärkeä.
- järjestön tarjoamiin koulutustilaisuuksiin osallistumista. Koulutusten tavoitteena on auttaa vapaaehtoista selviytymään tehtävistään.
- vaitiolon ja salassapidon periaatteeseen sitoutumista.
- luotettavuutta. Vapaaehtoinen tekee lupaamansa asiat ajallaan ja mahdollisimman hyvin, sekä toimii turvallisena aikuisena ja hyvänä esimerkkinä.

Jos perehdyttämisen yhteydessä herää suuri huoli vapaaehtoiseksi pyrkivästä ihmisestä, häntä ei voida ottaa mukaan toteuttamaan vaativaa toimintaamme. Tämänkin vuoksi olisi hyvä, että perehdyttämisessä olisi mukana useampi ihminen osastosta. Omaa huolta voi purkaa toisen kanssa ja kahdet silmät näkevät enemmän kuin yhdet.

Miten perehdytystä ja sen onnistumista seurataan?

Perehdyttäminen on osa vapaaehtoisuuden kehittämistä ja sillä pyritään mm. siihen, että uudet vapaaehtoiset pääsevät mukaan toimintaan mahdollisimman hyvin. Uusilta ihmisiltä on arvokasta kysyä toiminnan huippukokemuksia ja kehittämishaasteita. Näin toimintamme kehittyy ja uusi ihminen kokee itsensä arvokkaaksi. Tässä on muutamia kysymyksiä esitettäväksi tuoreille vapaaehtoisille perehdytystä koskien: Onko perehdyttäminen antanut valmiuksia toimintaan? Onko hän saanut tarpeeksi tietoa järjestöstä? Mitä hän olisi kaivannut lisää? Jatkaako uusi vapaaehtoinen mukana? Onko hän saanut tukea muilta vapaaehtoisilta? Onko hän kokenut olonsa kotoisaksi järjestössämme?

Saatuja palautteita ja kokemuksia voidaan vaihtaa yhteisissä tapaamisissa ja etsiä eväitä jatkoon – niin perehdyttämisen, materiaalien kuin arvioinninkin osalta.

MITÄ?	MITEN?	”SUORITETTU” Rastita kun asia on läpikäyty
Toimintaperiaatteet (kenelle järjestämme toimintaa, miksi, jne.)	keskustelua	
Järjestön arvot ja tavoitteet	esitteissä keskustelua	
Toimintamuodot (leirit, perhe- ja viikonlopputoiminta ja osastotoiminta)	esitellään	
Tutustuminen	tutustutaan uuteen vapaaehtoiseen, esitellään toiminnassa mukana olevia	
Järjestön leirikeskukset ja hallinto	esitteissä keskustelua	
Vapaaehtoisuuden periaatteet: oikeudet ja velvollisuudet, edellytykset ja odotukset	vapaaehtoistoiminnan opas keskustelua, ”vanhojen konkareiden” kokemukset olisivat hyödyllisiä.	
Käytännön asiat (leiriaikataulut, junashekit...)	opetetaan. käytäntö opettaa myös	
Toiminnan turvallisuusnäkökulmat	materiaalia keskustelua koulutukset	
Vaikuttaminen ja kehittäminen, toiminnan arviointi ja palaute	kerrotaan palautteiden keräämisestä yms.	
Leiritöiminnan johtajan ja vki-projektien yhdyshlöiden tehtävät ja rooli	keskustelua koulutukset	
ohjaajan tehtävät ja rooli	materiaalia keskustelua koulutukset	